سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۲، مرداد ۱۴۰۲، ۴۳۵-۴۳۶

درآمدی بر مطالعات مختلط مروری

An Introduction to Mixed Studies Review

محسن رضائیان[۱]
Mohsen Rezaeian

علاوه بر تمام مقالات مروری که تا کنون در مجله دانشگاه پیرامون آن‌ها صحبت کرده‌ایم [۱۰-۱]، یکی دیگر از انواع جالب مقالات مروری که توسط پژوهشگران در حوزه سلامت به رشته تحریر در می‌آید با عنوان؛ مطالعات مختلط مروری (Mixed studies review) نامیده می‌شود. این مطالعات، از دو جزء مجزا شامل یک مطالعه مروری، همراه با یک مطالعه کیفی (Qualitative study)، تشکیل می‌شوند [۱۱].

در جزء مروری مطالعه، محققین سعی می‌کنند که با انجام یک مطالعه نظام‌مند، نه تنها استراتژی جستجوی خود را به دقت شرح دهند، بلکه معیارهای ورود و خروج مقالات پژوهشی به مطالعه خود و شیوه سنجش میزان کیفیت آن‌ها را نیز با دقت تشریح نمایند. این مطالعات که معمولاً برای مطالعه میزان اثرگذاری یک استراتژی پیشگیرانه به کار می‌روند، نشان خواهند داد که جمع‌بندی مطالعات موجود، تا چه اندازه این استراتژی پیشگیرانه را موفقیت‌آمیز قلمداد می‌نمایند. جمع‌بندی مقالات در این مرحله، معمولاً به صورت کیفی و در قالب یک یا چند جدول ارائه خواهد شد [۱۱].

جزء دوم این مطالعات مختلط مروری، معمولاً از یک مطالعه کیفی تشکیل می‌شود. در این مرحله، محققین با بهره‌گیری از روش‌های مطالعات کیفی با چند نفر از ذی‌نفعان مهم در موضوع مورد نظر، مصاحبه کرده و نظرات آن‌ها را پیرامون میزان موفقیت استراتژی پیشگیری مورد نظر، نقاط قوت و نقاط ضعف آن، جویا خواهند شد. آن‌ها همچنین ممکن است نظرات ذی‌نفعان را در خصوص ایجاد تغییرات لازم برای افزایش میزان موفقیت استراتژی مورد نظر نیز مورد پرس و جو قرار دهند. به این ترتیب، در این قبیل مطالعات، جزء مروری تکمیل کننده جزء کیفی مطالعه خواهد بود [۱۱].

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۲۴۳، دورنگار: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۲۴۳، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-25]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.5.1.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.5.435]

از این رو، مطالعات مختلط مروری می‌توانند در صورتی‌که به خوبی طراحی شوند، دیدگاه‌های کامل‌تری را پیرامون استراتژی پیشگیرانه مورد نظر، در مقایسه با یک مقاله مروری تنها، برای خوانندگان خود به ارمغان آورند. برای نمونه، این مطالعات با موفقیت در زمینه مداخلات تغییر رفتار در بازماندگان سرطان کولورکتال [۱۲] و تجربه امیدواری در والدین کودکان مبتلا به سرطان [۱۳]، به کار رفته‌اند.

با این وجود، استاندارد دقیقی برای این مطالعات هنوز تعریف نشده است. به ویژه بر روی این نکته بحث می‌شود که آیا باید جز مروری را اول انجام داد و یا جزء کیفی را؟ یا این‌که هر دو جزء را همزمان با هم انجام داد و سپس در یک نقطه از زمان، نتایج هر دو مطالعه را در هم ادغام و سپس گزارش نمود. هر کدام از این رویکردها می‌توانند مزایا و معایب خود را داشته و از همین رو، موافقین و مخالفین خاص خود را دارند [۱۱].

با این وجود، به نظر راقم این سطور، انجام جزء مروری مطالعه در مرحله اول، رویکرد مناسب‌تری است. چرا که در این روش، محققین ابتدا به یک جمع‌بندی خردمندانه از دانش موجود خواهند رسید. نه تنها میزان موفقیت استراتژی مورد نظر، بلکه نقاط قوت و ضعف آن و شیوه‌های تغییر در استراتژی را نیز مشخص خواهند کرد. مجموعه این دانش سبب خواهد شد که آن‌ها بتوانند سؤالات مورد نظر در بخش کیفی مطالعه خود را، با آگاهی و دقت بیشتری طراحی نمایند. این نکته سبب خواهد شد که جزء کیفی مطالعه، نتایج قوی‌تری را به همراه داشته باشد.

References

References

[1] Rezaeian M. How to report systematic reviews and meta- analyses. *JRUMS* 2013; 12 (2): 87-8.

[2] Rezaeian M. Writing Review Articles for JRUMS. *JRUMS* 2017; 16 (8): 701-2.

[3] Rezaeian M. An Introduction to Scoping Review. *JRUMS* 2018; 17 (4): 291-2.

[4] Rezaeian M. An Introduction to Umbrella Reviews. *JRUMS* 2019; 18 (7): 621-2.

[5] Rezaeian M. An Introduction to Living Systematic Reviews. *JRUMS* 2021; 20 (2): 145-6.

[6] Rezaeian M. An Introduction to Rapid Review Articles. *JRUMS* 2022; 21 (8): 799-800.

[7] Rezaeian M. An Introduction to Mini Review Articles. *JRUMS* 2022; 21 (9): 909-10.

[8] Rezaeian M. An Introduction to State-of-the-Art Review Articles. *JRUMS* 2022; 22 (2): 109-10.

[9] Rezaeian M. An Introduction to Critical Review Articles. *JRUMS* 2022; 22 (3): 221-2.

[10] Rezaeian M. An introduction to mapping review articles. *JRUMS* 2022; 22 (4): 317-18.

[11] Grant MJ, Booth A. A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health Info Libr J* 2009; 26(2): 91-108.

[12] Sweeney-Magee M, Moustaqim-Barrette A, Gotay C, Dummer T. *J Adv Nurs* 2020; doi: 10.1111/jan.14389. Online ahead of print. A systematic mixed studies review of health behaviour change interventions in colorectal cancer survivors.

[13] Eche IJ, Eche IM, Pires C, Isibor C, Achibiri A, Aronowitz T. A Systematic Mixed-Studies Review of Hope Experiences in Parents of Children with Cancer. *Cancer Nurs* 2022; 45(1): 43-58.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-25]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.5.1.3]
[DOI: 10.61186/jrums.22.5.435]